

פרשת ויחי

כי באפם הרגו איש וברצנם עקרו שור (מט, ו)

נאמר ברש"י: כי באפם הרגו איש, אלו חמור ואנשי שכם וכו'. וברצונם עקרו שור, רצו לעקור את יוסף שנקרא שור.

כאשר אדם עובר עברה - אומר רבי אברהם פאלאג'י בשם אחד מגאוני צפת, רבי יוסף שאול, נכדו של הרב הגאון פתחי נדה - מוטב שיעשה אותה בשוגג, ללא כונה לעבור עברה. אולם כאשר האדם עושה מצוה, טוב שיעשה אותה עם כונה. אלא שיש אדם שהוא ביש מזל, שהופך את היוצרות ועושה עברות עם כונה גדולה, ואת המצוות הוא עושה בלי שום כונה.

והנה, הריגת אנשי שכם, בגלל העברה שעברו, היתה בגדר מצוה. אולם איך היא נעשתה? "**באפם**" - עם כל הכעס, ולא בכונה לעשות מצוה. לעומת זאת כשמכרו את יוסף - מעשה שהוא עברה, עשו את הדבר עם כונה: "**וברצנם עקרו-שור**". זו היתה, אפוא, הטענה כלפיהם: מדוע כך נהגתם, ש"באפם הרגו איש וברצונם עקרו שור"? אם לא היתה לכם ברירה אלא לעשות את הדברים הללו, לפחות הייתם הופכים את היוצרות, "**באפם עקרו שור וברצונם הרגו איש**". ... את יוסף הייתם מוכרים עם כעס, ואת אנשי שכם הורגים ברצון

מקור: הרב שלמה לוינשטיין